

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temvrentiæ
Malo, Eivsque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. IX. De nomine Conuiuij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

*Aeneas
Sylvius lib.
2. de rebus
gestis Al-
phonfi.*

Suitrigalum Lithuaniae Ducem, nunquam è do-
mo pedem mouisse affirmat Aeneas Sylvius, quin
dispensatorem percontaretur, an librum, quem sibi
de arte popinaria accuratissimè componi iusserat,
secum ferret? quasi Apitius alter, nullius rei, præ-
terquam exquisitarum cultor epularum. Sex ho-
ris quotidie cœnæ assidebat; non minus, quam cen-
tum, & quadraginta fercula, sibi apponi sinebat. **A-
ge**, finem tandem facio, catalogo similibum epulo-
num: nec illis vltius enumerandis, modò vacare
Iuber, quorum flagitiosa vita, ab omni penitus imi-
tatione deterret.

CAPVT IX.

De nomine conuiuii.

PROfitebor, haud actum nos agere, si, priusquam
ad conuiuiorum apparatus transferatur cala-
mus, quid *Conuiuii*, quid *Ientaculi*, quid *Prandii*, *Me-
rendæ*, *Cœnæ*, atque *Comessationis* nomina importent,
declarauerimus. nam ea lucis non nihil afferent iis,
quæ sequentur. De conuiuiio primùm; & in ge-
nere.

*Non omne
epulum re-
cte dicitur
conuiuium.*

*Definitio
conuiuii.*

Longè gentium erroneam sequuntur opinionè,
qui conuiuium dici volunt, quoduis lautum epu-
lum; siue ab vno, siue pluribus frequentatum. Nam
ipsa nominis Etymologia, repugnat, quæ multos
conuiuere, & simul degere, atque vnis & eisdem pa-
riter vesci dapibus, indicat. Græcè *συμπόσιον* ap-
pellatur; & conuiuiæ *συμποσιασαί*. Est quæ, vt Varro
definit, *conuentus hominum, qui ab amico inuitati, ad
easdem epulas, conseruandæ mutua beneuolentiæ atque
amoris causa, accumbunt.*

Pri-

Primum verbum, *Conuentus hominum*, subindicat, pauciores in conuiuiis, tribus, esse non posse. Vnde Aulus Gellius non incongruè. *Marcus Varro* dicit, *conuiuuarum numerum incipere oportere, à Gratiarum numero, & progredi ad Musarum; id est proficisci à tribus & consistere in nouem; ut cum paucissimi conuiuæ sint, non pauciores sint quàm tres; cum plurimi, non plures quàm nouem. Nam multos, inquit, esse non conuenit, quia turba plerumq; est turbulenta.* quibus Varro nis verbis ab A. Gellio allegatis definitum euidenter, eas epulas, quibus tanta hominum turba adhibetur, à propriè dicti conuiuij notione excludi.

L. 13. Noffium Assi-
carum.

Dictum porrò; *Qui ab amico inuitati, ad easdem epulas accumbunt.* ut separent ardelliones illi, qui seip-
los prandis ac cœnis ingerunt, non vocati; Nam, ut qui tales sunt, exhibeant se præsentibus epulis, non est quod scindas eis pænulam, quemadmodum veteri parçemia loquitur Cicero: Imò etsi subindè truciore vultu præ te feras, non gratos esse, Leones tamen larua terres, perfricta ipsorum frons haud vnquam verecundatur.

Eorundem
qualitas.

Lib 13. ad
Assi-

Finis deniq; conuiuiorum, illis exprimitur verbis. *Conseruanda mutua beneuolentiæ atq; amoris causa.* Nam ut benè Iouianus Pontanus orator clarissimus; *Qui ostentationis ergò, amicos ad dapes inuitat, & non potius, amoris mutui excitandi, atq; roborandi causa; is non conuiuium; sed spectaculum amicis præbet.* Quisquis ergo conuiuiis instruendis operam nauat, illud vnice curet ut qui mutuum amorem lædunt, procul illinc ablegentur. Hæc, quam tradidimus, conuiuij, tum significatio tum descriptio, etiam Francisco Petrarchæ placet. *Conuiuium, inquit ipse, sic accipiatur ut verbum sonat, & ut senserunt maiores,*

Conuiuij
finis.

L. de con-
uiuientia
cap. 2.

De remed.
vriusq;
fortune. l.
1. dialog.
cap. 2.

Ad 3 res,

res, nominis huius authores, non modò non arguam, sed laudabo. Dulce est enim & optabile, & honestum amicis conuiuere. Sed comeffationem conuiuium appellatis, turpissimæq; rei pulcherimum nomen imponitis; quasi de- rò cum amicis non possit viui aliter, quàm comedendo & bibendo solùm, ni ad:it mutui amoris excitatio.

In Cato. Major.

Illud hic non prætereundum, huiusmodi coitio- nes amicorum, ad communes epulas, melius à no- bis appellari conuiuia, quàm à Græcis Symposia. Etiam ipso Cicerone adstipulante. Is quippè sic hac de re loquitur. Bene enim maiores nostri accubationem epularum, quia vite coniunctionem haberet, CONVI- VIVM nominarunt, melius quàm Græci, qui hoc ip- sum modò Symposium, quasi comotationem, modò Syn- dipnon, quasi concœnationem vocant. Et hæc de no- mine conuiuij. Nam de rebus, quæ sub ipso latent, plura deinceps.

CAPVT X.

De ientaculo, Merenda, comeffatione, quanquam & de hac superius quoq; disertum.

Ientaculum Græcis ἀρξαιεμόν, dictum: & ientare, vt ex Isidoro constat, ieiunis erat cibus matuti- nus; cuius horam & vsum, Martialis lepido versu complexus est. -

Quid ien- taculum.

In Apo- phoreti.

Surgite iam pueri, vendit ientacula pistor; Cristataq; sonant vndiq; lucis aues.

Georg Pi- storus suc- ciptuarum

Sed vtrum ista victus ratio cuilibet, nullo ætatis habito discrimine, primo statim manè, cum è nido tepido euolârit, semper expediat? Non existimo. Nam de ea sic iudicat, medicus quidam rarissimæ eruditionis. Concesserim istam diluculo edendi consue- tudi-